

לא זו הדרך (שחרור משירות צבאי באמצעות הצהרה כוזבת)

מטרות:

- להעלות לדין את המחירים הצפויים לחברה הישראלית מהרחבת היקף ההשתמטות משירות צבאי.
- לעמוד על המתח בין שמירת החוק מחד והגנה על זכויות הפרט מאידך.

עזרים:

- דף ובו דברי משתתפים בפורום מתגייסים באתר "תפוז" (נספח מס' 1)
- כרטיס משימה קבוצתית (נספח מס' 2)

מהלך ההפעלה

למנחה:

הנתונים שהוצגו על ידי צה"ל בשנת 2008 מלמדים כי "שיעור הבנות המתגייסות לצה"ל הולך ויורד במשך השנים..." ובמקביל "עולה בהתמדה שיעורן של המצהירות על אורח חיים דתי, הבחורות שלא להתגייס לצה"ל".

בשנת 2008 הגיע שיעור הלא-מתגייסות מטעמי דת ל-34.8%.

(מתוך: אתר היוהל"ן <http://www.aka.idf.il/yohalan/Home/home.asp>)

גורמים בצה"ל מעידים כי חלק ניכר מן הבנות מצהירות הצהרה כוזבת, וצה"ל מחפש דרכים לצמצום התופעה. בד בבד עם האמצעים המשפטיים הננקטים כנגד תרמית זו, חשוב לעודד את בני הנוער להוקיע את התופעה, למנוע את התרחבותה ולהכיר בנזק הנגרם לחברה הישראלית כחברה דמוקרטית שומרת חוק.

שלב א' - אישי במליאה

המנחה פותח בזברי הסבר על מטרת הפעילות ומחלק למשתתפים את הדף ובו דברי המשתתפים בפורום המתגייסים באתר "תפוז" בנושא זה (נספח מס' 1).

כל משתתף מעיין בדף ומוסיף תגובה המבטאת את עמדתו בנושא.

שלב ב' – קבוצתי

המשתתפים מתחלקים לקבוצות, קוראים את תגובות חברי הקבוצה, מנהלים דיון על פי השאלות המצורפות בכרטיס המשימה (נספח מס' 2).

לאחר הדיון, כותבים חברי הקבוצה עצומה להעברה באינטרנט, שמטרתה לעודד את דעת הקהל למחות נגד ההשתמטות משירות צבאי על בסיס מידע כוזב.

שלב ג' – במליאה

כל קבוצה תתלה על קירות החדר את העצומה שחיברה והמשתתפים יעברו בין העצומות ויחתמו על עצומות לפי בחירתם.

למנחה: חשוב להבהיר כי מטרת העצומה נועדה להתפרסם בפורום באתר "תפוז" ולעורר תגובות.

שאלות לדיון:

1. האם העצומות דומות או שונות?
2. מה היו הנימוקים או הטיעונים העיקריים שהופיעו בהן?
3. על כמה עצומות חתמתם? מה היה שיקול הדעת בבחירת העצומה?
4. האם העובדה שהעצומות עתיזות להתפרסם בפורום באתר "תפוז" השפיעה על הבחירה שלכם?
5. היכן עוד ניתן לפרסם עצומות מסוג זה?
6. יש הטוענים כי "השתמטות משירות צבאי כוגעת בחוסנה של החברה הישראלית ובשלטון החוק" – האם אמירה זו מקובלת עליכם? נמקו.
7. האם צריך לדעתכם לאכוף שירות חובה? מי צריך לעשות זאת?
8. בפעילות זו העלינו את סוגיית ההשתמטות משירות צבאי באמצעות הצהרה כוזבת. אילו ערכים או נורמות חברתיות נפגעים כתוצאה מהתנהגות זו?
9. מה אתם כבני נוער יכולים לעשות לצמצום התופעה?

לסיום, מומלץ להעלות את העצומות בפורום מתגייסים באתר "תפוז" ולעקוב אחר תגובות.

דברי משתתפים בפורום מתגייסים באתר "תפוז"

◀ **דברי הכותב הראשון בפורום:**

שלום רב, אני יודע על מישהי ששיקרה לצה"ל בצו ראשון בטענה שהיא דתייה וכן"ל גם לרבנות. אני יודע בוודאות שהיא לא דתייה והצהירה על זה רק כדי לא להתגייס. איפה אפשר להתלונן עליה כדי שהיא תבוא על עונשה? תודה מראש.

◀ **תגובה מס' 1:**

למה מה תעשה פויה...
עזובתך ממנה...המצפון שלה עוד יישב עליה כנראה חזק בשנתיים הקרובות כשכל החברים שלה יתגייסו ואם לא - אז מה אכפת לך? אתה יודע שהיא חתיכת אפס, האנשים מסביבה בטוח לא אוהבים את הרמאות (אלא אם אתה בסביבה שבה חושבים שהשתמטות מצה"ל בכל דרך שהיא זה "מה זה מגניב...") ובכלליות היא זאת שמפסידה חוויות לשאר החיים. היא לא הראשונה שעושה את זה והיא בטח לא האחרונה...

◀ **תגובה מס' 2:**

לא כל בת בצבא מכינה קפה...זווקא להיפך...זה לא כמו פעם שבנות התגייסו לשרת את המפקדים שלהם...הצבא הרבה יותר פתוח בשביל בנות היום (קרקל, חובלים, טיס ועוד).

◀ **תגובה מס' 3:**

העניין הוא כזה. אם בן אדם נמצא כשיר על פי קריטריונים מסוימים לשרת בצבא על פי החוק עליו לשרת בו. אם בן אדם סובל מבעיה אמיתית שהצבא מכיר בה והוא מקבל פטור הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה. אם בן אדם מקבל פטור על סמך עדות שקר הוא עברייני ויש להענישו ושום דבר לא בא במקום העונש שמגיע לו.

◀ **תגובה מס' 4:**

למה אנשים ממהרים לשפוט בלי לדעת דבר וחצי דבר על הנסיבות, המחשבות והדעות של אותם אנשים שאתם מגדירים כמשתמטים באופן ישיר, גם אם היית יודע את הסיבות שלה לכך עדיין אין לך זכות לשפוט ובטח שלא לאחל לבני אדם בלי קשר לדעות ולמעשים דברים כמו שאתה מאחל...

(פורום מתגייסים, אתר "תפוז" - <http://sf.tapuz.co.il/shirshur-164-77261085.htm>)

◀ **הוסף תגובה:**

כרטיס משימה קבוצתית

1. מהם הנימוקים לשירות צבאי המופיעים בתגובות הקוראים באתר?
2. מהו לדעתכם הנימוק המשמעותי ביותר - כאשר דנים בהשתמטות משירות צבאי על בסיס מידע כוזב?
3. האם אתם מכירים מקרים בהם אנשים שוחררו משירות צבאי? מדוע שוחררו? אילו מקרים מוצדקים בעיניכם ואילו לא?